

Dokument s plenarne sjednice

B8-0125/2017

25.1.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

kojim se zaključuje rasprava o izjavi potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

podnesen u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o krizi vladavine prava u Demokratskoj Republici Kongo i u Gabonu
(2017/2510(RSP))

Michèle Rivasi, Judith Sargentini, Igor Šoltés, Maria Heubuch, Bodil Valero

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o krizi vladavine prava u Demokratskoj Republici Kongo i u Gabonu (2017/2510(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir rezoluciju Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a od 18. svibnja 2011. o budućim izazovima demokracije i poštovanja ustavnog poretka u državama AKP-a i EU-a,
- uzimajući u obzir rezoluciju Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a od 15. lipnja 2016. o predizbornom i sigurnosnom stanju u Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu za medije Ujedinjenih naroda, Afričke unije, Europske unije i Međunarodne organizacije frankofonije od 16. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i njezine glasnogovornice o stanju u Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir izjave izaslanstva Europske unije u Demokratskoj Republici Kongo o stanju ljudskih prava u zemlji, izbornom postupku i takozvanom nacionalnom dijalogu,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. prosinca 2016., 17. listopada 2016. i 23. svibnja 2016. o Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir izjavu skupine međunarodnih izaslanika i predstavnika za regiju Velikih jezera u Africi od 2. rujna 2015. o izborima u Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir zajedničko priopćenje za medije posebnog izvjestitelja Afričke unije za borbu za ljudska prava i posebnog izvjestitelja Afričke unije za zatvore i uvjete pritvora u Africi od 12. veljače 2015. o stanju ljudskih prava nakon događaja u vezi s izmjenom izbornog zakona u Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir izvješće visokog povjerenika UN-a za ljudska prava o stanju ljudskih prava i aktivnostima Zajedničkog ureda Ujedinjenih naroda za ljudska prava u Demokratskoj Republici Kongo od 27. srpnja 2015.,
- uzimajući u obzir izvješće u sredini razdoblja stručne skupine UN-a od 28. prosinca 2016. o Demokratskoj Republici Kongo,
- uzimajući u obzir odluku o stanju nakon izbora u Gabonu usvojenu na 624. sastanku Vijeća za mir i sigurnost Afričke unije od 13. rujna 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 31. kolovoza 2016.

- nakon objave privremenih izbornih rezultata u Republici Gabon,
- uzimajući u obzir zajedničke izjave glasnogovornika potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini i povjerenika za međunarodnu suradnju i razvoj Nevena Mimice o Gabonu od 11. i 17. rujna 2016. te nakon što je Ustavni sud Gabona objavio konačne rezultate predsjedničkih izbora 24. rujna 2016.,
 - uzimajući u obzir izjavu za medije Afričke unije od 1. rujna 2016. u kojoj se osuđuje nasilje tijekom poslijeizbornih sukoba u Gabonu i poziva na mirno rješenje sukoba,
 - uzimajući u obzir izjavu AKP-a od 2. rujna 2016. o stanju u Gabonu,
 - uzimajući u obzir izjavu šefa misije EU-a za promatranje izbora u Gabonu o ishodu izbora, posebno u pokrajini Haut-Ogooué,
 - uzimajući u obzir misiju afričkih pravnika za praćenje izbora koju je ovlastila Afrička unija,
 - uzimajući u obzir Ustav Republike Gabon,
 - uzimajući u obzir izborni zakon u Gabonu,
 - uzimajući u obzir odluku br. 052/CC od 23. rujna 2016. kojom se objavljuju rezultati predsjedničkih izbora u Gabonu od 27. kolovoza 2016.,
 - uzimajući u obzir Memorandum o razumijevanju koji su potpisali Republika Gabon i Europska unija u pogledu misije EU-a za promatranje izbora u Gabonu,
 - uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua, potpisan 23. lipnja 2000. te revidiran 25. lipnja 2005. i 22. lipnja 2010.,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda od lipnja 1981.,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su se Gabon i DR Kongo suočili s velikim krizama u pogledu organiziranja predsjedničkih izbora;
- B. budući da su se u DR Kongu predsjednički izbori trebali održati 2016., ali su svim mogućim sredstvima odgođeni kako bi predsjednik Kabila ostao na vlasti;
- C. budući da je na predsjedničkim izborima u Gabonu održanima kolovozu 2016. predsjednik Bongo proglašen pobjednikom unatoč velikim sumnjama u pogledu rezultata u njegovoj matičnoj pokrajini Haut-Ogooué koja je prevagnula u službenim rezultatima iako je njegov protivnik Ping pobijedio u svim ostalim pokrajinama;
- D. budući da u DR Kongu ustavnu krizu i dalje prate jaka represija nad članovima oporbe, zlostavljanje boraca za ljudska prava, ubojstva i nasilje nad prosvjednicima, nestanci

- osoba, pritvori bez kontakta s vanjskim svijetom i gušenje slobode medija;
- E. budući da je sloboda izražavanja i okupljanja u zemlji uvelike ograničena, među ostalim i zbog prekomjerne upotrebe sile protiv mirnih prosvjednika, novinara, političkih vođa i ostalih koji se protive pokušajima da se predsjedniku Kabili dopusti ostanak na vlasti nakon isteka dva mandata predviđena Ustavom;
 - F. budući da su u Kinshasi, glavnom gradu DR Konga, snage sigurnosti ubile barem 20 prosvjednika koji su izašli na ulice tražeći da Kabila odstupi nakon što mu je istekao mandat predviđen Ustavom;
 - G. budući da su u rujnu 2016. prosvjedi protiv ostanka predsjednika Kabile na vlasti rezultirali brutalnom represijom nad prosvjednicima i snagama oporbe; budući da su prema podacima UN-a u Kinshasi 422 osobe bile žrtve kršenja ljudskih prava koja su počinili državni agenti, pri čemu je bilo 48 ubijenih i 143 ozlijeđenih, a osam novinara i 288 drugih osoba bilo je uhićeno i nezakonito pritvoreno te su prostorije političkih stranaka bile uništene;
 - H. budući da su 31. prosinca 2016. vladajuća stranka DR Konga, Savez za predsjedničku većinu (AMP) i glavna oporbena koalicija, Savez snaga za društvene i političke promjene, potpisali ključni politički sporazum u kojem se navodi političko rješenje izborne krize nakon pregovora uz posredovanje nacionalne biskupske konferencije DR Konga; budući da se sporazumom produljuje mandat predsjednika Kabile do izbora njegova nasljednika prije kraja 2017.;
 - I. budući da se pregovori između vladajuće stranke i stranaka oporbe moraju nastaviti u pogledu provedbe ovog sporazuma;
 - J. budući da su u Gabonu promatrači izbora iz EU-a imali samo ograničen pristup dokumentima za glasanje i žalili se na očite nepravilnosti i slabosti izbornog sustava; budući da je misija bila metom zastrašivanja, posebice u obliku veoma žestoke klevetničke kampanje u medijima, te bila suočena s brojnim prijetnjama i pritiskom gabonskih vlasti koje su podnijele žalbu i provele istragu rada misije EU-a za promatranje izbora u nastojanju da diskreditiraju njezino izvješće;
 - K. budući da su i Afrička unija i Gospodarska zajednica srednjoafričkih država tražile da se objave rezultati za svako pojedinačno izborno mjesto;
 - L. budući da gabonske vlasti nisu uvažile ovaj zahtjev, već su glasački listići spaljeni, što je uvelike otežalo provjeru službenih izbornih rezultata;
 - M. budući da je Ustavni sud pod predsjedanjem člana obitelji službenog pobjednika izbora Alija Bonga proglasio službene izborne rezultate valjanima;
 - N. budući da je prema tvrdnjama organizacija za ljudska prava poslijeizborna kriza dovela do znatnog pogoršanja stanja ljudskih prava u Gabonu, što se ogleda u povećanom nasilju među civilima, ciljanim uhićenjima gabonskih vlasti i napadima na slobodu medija, čemu je bio izložen oporbeni novinski list *Échos du Nord* 3. studenoga 2016.;

- O. budući da je proglašenje privremenih rezultata potaklo prosvjede u dvama najvećim gabonskim gradovima, Librevilleu i Port-Gentilu i izbijanje nasilja koje je trajalo nekoliko dana;
- P. budući da su prosvjednici zapalili parlament i vladinu televizijsku postaju;
- Q. budući da su gabonske snage sigurnosti upotrijebile silu protiv prosvjednika što je dovelo do najmanje pet žrtava (neki izvori navode i do stotinu), zauzele sjedište oporbe i nastavile provoditi brojna uhićenja pri čemu su mnogi bili u pritvoru i tjednima kasnije;
- R. budući da su gabonske snage sigurnosti prethodno 23. srpnja 2016. upotrijebile silu protiv mirnih prosvjednika i uhitile aktiviste civilnog društva i političare iz oporbe;
1. osuđuje ozbiljna kršenja vladavine prava i ustavnih odredaba o provedbi izbora koja su počinjena u DR Kongu i Gabonu;
 2. poziva se na relevantne odredbe, među ostalim na Osnivački akt Afričke unije, Protokol o uspostavi vijeća za mir i sigurnost i Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju;
 3. smatra da je jedini cilj svih uočenih manipulacija bio omogućiti predsjednicima Kabili i Bongu da ostanu na vlasti;
 4. snažno osuđuje počinjeno nasilje, kršenje ljudskih prava, neutemeljena uhićenja i protuzakonita pritvaranja, političko zastrašivanje civilnog društva i članova oporbe te povrede slobode medija i slobode izražavanja prije i nakon predsjedničkih izbora u Gabonu i tijekom posljednje dvije godine u DR Kongu; poziva na oslobađanje svih političkih zatočenika; smatra da ti događaji predstavljaju ozbiljnu povredu temeljnih vrijednosti Sporazuma iz Cotonoua;
 5. pozdravlja politički sporazum između političkih stranaka u DR Kongu u kojem se nudi rješenje za trenutačnu krizu; međutim, i dalje je zabrinut hoće li predsjednik Kabila i njegova vladajuća stranka pošteno provesti sporazum;
 6. stoga apelira na predsjednika Kabilu da poštuje uvjete sporazuma i omogući organizaciju predsjedničkih izbora na kojima se neće kandidirati u 2017.;
 7. apelira na AMP da u dobroj vjeri pregovara o provedbi sporazuma te da ne upotrebljava taktike odugovlačenja koje bi omogućile predsjedniku Kabili da još dulje ostane na vlasti;
 8. poziva vladu Demokratske Republike Konga da bez odgode riješi otvorena pitanja povezana s redoslijedom izbornog kalendara, njegovim proračunom i ažuriranjem registra birača kako bi se omogućilo održavanje slobodnih, poštenih i transparentnih izbora u roku od sljedećih nekoliko mjeseci;
 9. poziva EU da pomno prati postupak pripreme izbora te da, ako je potrebno, pokrene pregovore s Vladom DR Konga u skladu s člankom 96. Sporazuma iz Cotonoua;
 10. podsjeća na činjenicu da bi Neovisno nacionalno izborno povjerenstvo trebalo biti

nepristrana i uključiva institucija s dovoljno resursa kako bi se omogućio sveobuhvatan i transparentan postupak;

11. poziva vlasti DR Konga i Gabona da što prije ratificiraju Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju;
12. izražava žaljenje što je rad misije EU-a za promatranje izbora u Gabonu znatno otežan suprotno dogovorenim uvjetima;
13. podsjeća na obveze koje su DR Kongo i Gabon preuzeli u okviru Sporazuma iz Cotonoua u vezi s poštovanjem demokracije, vladavine prava i načela ljudskih prava, u koja se ubrajaju sloboda izražavanja i sloboda medija, dobro upravljanje i transparentnost političkih funkcija; poziva obje vlade da poštuju te odredbe u skladu s člankom 11.b te člancima 96. i 97. Sporazuma iz Cotonoua;
14. apelira na vlasti DR Konga i Gabona da osiguraju okružje koje omogućuje slobodno i mirno ostvarenje slobode izražavanja, udruživanja, okupljanja i slobode medija te da zaustave zlostavljanje oporbenih snaga i vođa;
15. smatra da je ovaj korak od ključne važnosti kako bi dogovoreni izbori bili slobodni i pravedni;
16. poziva vlasti obiju zemalja da istraže, kazneno progone i na odgovarajući način sankcioniraju pripadnike snaga sigurnosti i obavještajne agencije te ostale odgovorne za nasilnu i nezakonitu represiju protiv aktivista, vođa oporbe i drugih koji su se usprotivili pokušajima predsjednika Kabile da i dalje ostane na vlasti ili prosvjedovali protiv predsjednika Bonga;
17. poziva Vijeće UN-a za ljudska prava da istraži teške povrede ljudskih prava koje su nedavno počinjene u obje zemlje;
18. poziva EU da jasno i nedvosmisleno izjavi da smatra predsjednika Kabilu nezakonitim predsjednikom te da u najvećoj mogućoj mjeri podrži organizaciju predsjedničkih izbora u 2017. godini; pozdravlja odluku EU-a da poduzme restriktivne mjere protiv pojedinaca iz snaga sigurnosti DR Konga, ali izražava žaljenje što je EU-u bilo potrebno toliko vremena da odredi prve sankcije; poziva EU da proširi te mjere na ostale članove snaga sigurnosti koji su sudjelovali u teškim povredama ljudskih prava te da razmotri poduzimanje istih mjera protiv članova snaga sigurnosti Gabona;
19. nalaže svojem predsjedniku da proslijedi ovu rezoluciju Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, Afričkoj uniji, Vijeću ministara AKP-a i EU-a, Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a, glavnom tajniku UN-a, Međunarodnoj organizaciji frankofonije, Gospodarskoj zajednici srednjoafričkih država (ECCAS), predsjedniku, premijeru i parlamentu Gabona te vladi i parlamentu Demokratske Republike Kongo.